

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Bedömning av Infrastrukturdepartementets svar på Statens haverikommissions rekommendation i rapporten RS 2019:03

Statens haverikommission (SHK) publicerade den 28 juni 2019 slutrapporten RS 2019:03 LOKE med pråm – förlisning vid Tenösund, Stockholms län, den 13 augusti 2018. I rapporten lämnades en rekommendation till Infrastrukturdepartementet (RS 2019:03 R1). Infrastrukturdepartementet rekommenderades att upprätta en tidsplan för slutförandet av det lagstiftningsarbete avseende tillsyn och andra sjösäkerhetskrav för pråmar som behandlas i promemorian *Regelförenkling för sjöfarten* (N2013/5746/MRT).

I SHK:s slutrapport anfördes i denna del följande.

*I slutrapporten RS 2016:08 (ÖRING med pråm – förlisning i Göta älv), som publicerades den 26 oktober 2016, rekommenderades Näringsdepartementet att påskynda det arbete som anges i promemorian *Regelförenkling för sjöfarten* (N2013/5746/MRT) i syfte att även pråmar utan egen styrinrättning ska omfattas av tillsynskrav och andra regler av betydelse för sjösäkerheten.*

Näringsdepartementet besvarade rekommendationen den 27 januari 2017 och uppgav då att promemorian och dess förslag bereddes inom Regeringskansliet. SHK bedömde svaret som tillfredställande och att rekommendationen var omhändertagen.

Inom ramen för denna utredning har frågan återigen blivit aktuell. Näringsdepartementet (numera Infrastrukturdepartementet) har uppgett att den delen i promemorian som gäller pråmar fortfarande är under beredning och att någon fastställd tidsplan för det arbetet inte fanns.

Den här utredningen har visat att frågan om bl.a. tillsynen över pråmar alltjämt är av betydelse från säkerhetssynpunkt. Möjligheterna för tillsynsmyndigheten, dvs. Transportstyrelsen, att utöva sådan tillsyn blir emellertid till viss del begränsade så länge regelverket beträffande pråmar förblir otydligt.

Infrastrukturdepartementet bör därför upprätta en tidsplan för slutförandet av lagstiftningsarbetet avseende tillsyn och andra sjösäkerhetskrav för pråmar.

Infrastrukturdepartementet har besvarat rekommendationen och angett att promemorian ”Regelförenkling för sjöfarten” fortfarande bereds inom Regeringskansliet.

Myndigheter, till vilka säkerhetsrekommendationer riktas, ska rapportera tillbaka till Statens haverikommission om vilka åtgärder som vidtagits eller planerats till följd av rekommendationen (15 b § förordningen [1990:717] om undersökning av olyckor). SHK följer regelmässigt upp de svar som lämnas med anledning av säkerhetsrekommendationerna och bedömer om svaren är tillfredställande eller inte (jfr artikel 15.1 Europaparlamentets och Rådets direktiv 2009/18/EG om grundläggande principer för utredning av olyckor i sjötransportsektorn och artikel 18.2 Europaparlamentets och rådets förordning 996/2010 om utredning och förebyggande av olyckor och tillbud inom civil luftfart).

Ett av syftena med SHK:s säkerhetsrekommendationer är att de ska ligga till grund för fortsatta överväganden hos mottagaren. Rekommendationerna är inte bindande utan syftar till att uppmärksamma säkerhetsförhållanden som SHK anser bör åtgärdas för att höja säkerheten inom det aktuella området. Det ankommer på mottagaren av säkerhetsrekommendationerna att göra de närmare överväganden som behövs för att avgöra vilka åtgärder som är mest lämpliga att vidta för att åstadkomma den eftersträvade säkerhetsförbättringen.

SHK tolkar bestämmelserna om uppföljning av säkerhetsrekommendationer på så sätt att för att en rekommendation ska anses besvarad på ett tillfredsställande sätt bör svaret vara adekvat i förhållande till den berörda rekommendationen och det bör ange eventuella åtgärder som har vidtagits eller som planeras att vidtas. Beträffande framtida åtgärder som kan kräva noggranna överväganden eller avvägningar av andra intressen bör åtminstone någon form av viljeinriktning anges i rekommendationssvaret.

Regeringen är ett politiskt organ. Regeringskansliet kan både betraktas som en myndighet och som ett beredningsorgan åt regeringen och det är politiskt styrt. De särskilda förhållanden som gäller bl.a. beträffande processer för beredning av ärenden och beslutsfattande medför att det inte kan ställas samma krav på hur utförliga svar om framtida åtgärder som kan lämnas på SHK:s säkerhetsrekommendationer som när det gäller förvaltningsmyndigheter i övrigt. För att SHK ska kunna anse att ett rekommendationssvar är tillfredsställande bör man av svaret åtminstone kunna bilda sig en uppfattning av om mottagaren av rekommendationen delar den problembild som redovisats i slutrapporten och som ligger till grund för den aktuella rekommendationen.

SHK kan konstatera att någon tidplan inte upprättats. Inte heller framgår av rekommendationssvaret om några och i sådant fall vilka beredningsåtgärder som pågår inom ramen för den beredning som uppges ske inom Regeringskansliet.

Rekommendationssvaret bedöms mot den bakgrunden som inte tillfredställande och rekommendationen som inte omhändertagen.

Med vänlig hälsning

Mikael Karanikas
Utredningsordförande